

Mette Frederiksen (S)

Klimaminister Dan Jørgensen (S)

29. april 2021

Sandheden om træbiomasse er bekvem

En række grønne aktører har sendt jer et åbent brev, der også er gengivet i Altinget, hvor de udtrykker [bekymring over brug af træbiomasse](#) til energi i omstillingen mod et fossilfrit Europa. Særligt bekymrede er de for at andre lande skal kopiere Danmarks succesfulde udfasning af kul på kraftværkerne.

Der er dog et par "bekvemme" sandheder, som overses i indlægget. Dansk Skovforening, Dansk Fjernvarme, HedeDanmark, Skovdyrkerne, Ørsted og Danske Maskinstationer & Entreprenører giver her nogle nuancer til det tidligere brev, I har modtaget.

Brevet er også sendt som åbent brev til Altinget.

Dansk model for fjernvarme vil ikke blive kopieret

Når det i Danmark er fornuftigt at udfase kul, ved at erstatte en del af energiforsyningen med bæredygtig træbiomasse, skyldes det i høj grad vores fjernvarmesystem. Det adskiller sig fra de fleste andre europæiske lande ved samproduktion mellem el og varme. Vi er i Danmark historisk kendte for at være energieffektive, bl.a. pga. vores kraftvarmeproduktion, hvor netop el og varme har været produceret samtidig. Dette har kun kunnet lade sig gøre, fordi vi i Danmark har et yderst veletableret fjernvarmesystem, hvilket er ret unikt. Derfor er sandsynligheden for at modellen bliver kopieret af andre EU lande meget begrænset – ikke mindst fordi deres nytteværdi af biomassen ville være langt mindre.

Det er derfor en misforstået formodning, at biomasseforbruget i EU vil stige, som det bliver fremført af kritikerne.

Faktisk forventes biomasseforbruget i energiforsyningen i Danmark at have nået sit højdepunkt og vil falde, efterhånden som vind, sol og varmepumper overtager mere og mere af energiforsyningen. En analyse fra Ea Energianalyse viser at biomasseforbruget i Danmark forventes at være faldet med 70% allerede i 2040.

Dansk biomasse er en vigtig brik i den grønne omstilling

En aktiv bæredygtig skovdrift er et af det mest omkostningseffektive klimavirkemidler. Særligt når træ af høj kvalitet anvendes i byggeriet, hvor det kan fortrænge eksempelvis stål og beton, der belaster klimaet. Der ligger allerede en plan for fremtidens bæredygtige byggeri, der vil betyde stigende efterspørgsel på træ.

Men hvis der skal bruges mere træ til byggeriet, vil der også komme flere rester fra produktionen. Det er nemlig ikke muligt at producere og anvende træ til byggeri uden at få et restprodukt. Kun de færreste ønsker sig en bjælkehytte eller spisestuestol bygget af runde træer med bark.

Når træ skal skæres op til firkantede brædder, bliver godt halvdelen af en træstamme til produkter, der kan anvendes til møbler og byggematerialer. Den resterende del, der skæres fra i transformationen fra rund til firkantet har på nuværende tidspunkt ofte ikke andre anvendelsesmuligheder end til energi.

Ligeledes vil der fra træerne spirer til de vokser sig store være et behov for udyndinger og pleje af skoven. Det giver en række produkter i form af tyndingstræ, hvoraf en del for nuværende heller ikke har anden anvendelse end til energi.

Begge dele er derfor restprodukter fra produktionen af træ til byggeri og andre mere varige produkter.

Dansk bæredygtig biomasse giver klimagevinst

Efterlades restprodukterne i skoven vil de hurtigt forgå og slippe det bundne kulstof ud i atmosfæren igen. Et [faktatjek fra Preferred by Nature](#) viser, at langt hovedparten af træflisproduktion fra danske skove, er resttræ fra skovpleje og andre skovningsprojekter.

Der er ingen indikationer på, at der fra danske skove anvendes træ til biomasse, som kunne være anvendt som bygningstræ eller lignende, som indlægsskriverne peger på. Det giver sig selv, for biomasse til energi er langt dårligere betalt end træ, der går til tømmerproduktion, så det er i ingens interesse af lave gavntræ til flis.

Energiforsyningen må kun anvende bæredygtig og klimavenlig biomasse.

Der er sørget for at tage særlige hensyn til biodiversiteten gennem skærpede danske krav til bæredygtighed af biomassen.

Danmark har brug for at producere mere vand-, vind- og solenergi, men der er også brug for termisk energi til at supplere forsyningen, specielt i den koldeste tid. Bæredygtig biomasse er en fornybar ressource, der kan lagres og anvendes efter behov, hvorfor den passer perfekt i det danske energisystem.

Bæredygtig biomasse har været afgørende for, at vi kunne erstatte kul på vores kraftvarmeværker. Uden biomasse havde vi ikke kunne afskrive kul så hurtigt, som vi har gjort.

Træbiomasse er uundværligt i den grønne omstilling

Forsvinder muligheden for at anvende restprodukterne, vil der blive plantet færre træer per arealenhed og skoven vil blive plejet mindre, hvilket mindsker opsamlingen af CO₂ og derved forringer skovens klimateffekt. Det vil samtidig betyde mindre dansk produceret træ til byggeriet.

Der er derfor brug for yderligere forskning og produktudvikling, så vi kan anvende træbiomassen optimalt i den cirkulære økonomi. Det er i dag ikke muligt at anvende det meget uensartede produkt skovflis til andet end energiformål.

På sigt bør vi finde muligheder for at anvende den bæredygtige træbiomasse til andre produkter, før vi til sidst anvender den i vores energiforsyning. Indtil da er fortrængning af fossile brændsler i energiforsyningen den klogeste anvendelse og den bekvemme sandhed.

Med venlig hilsen

Jan Søndergaard, Direktør Dansk Skovforening

Kim Mortensen, Direktør Dansk Fjernvarme

Steen Riber, Divisionsdirektør HedeDanmark

Michael Sheedy Gehlert, Skovrider Skovdyrkerne

Claus Danefeldt Clemmensen, Chefkonsulent Danske Maskinstationer & Entreprenører

Peter Kofod Kristensen, Senior Manager Ørsted

Figur 1: Fra rund stamme til firkantet byggemateriale af træ. Det giver et restprodukt, der i et bæredygtighedsperspektiv bør anvendes fornuftigt, hvilket pt. overvejende er i energiforsyningen.